

כיצד נהפך גוגל גלאס מגאדג'ט העתיד ל"מוצר הגרוע בכל הזמנים"

מה שהתחיל כניסוי במכשיר למציאות-מדומה במעבדה סודית בבניין חסר ייחוד בקמפוס של גוגל, התגלגל במהרה להשקות זוהרות וקמפיינים מושקעים ■ אבל במקום להיהפך ללהיט בקרב הצרכנים - גוגל גלאס התפוצץ למייסדי גוגל בפנים

ניק בילטון, ניו יורק טיימס 16.02.2015 07:18

זהו סיפור שבו תכנים למכביר, טכנולוגיה לבישה עתידנית, מעבדה סודית, דוגמניות, צנחנים ומשולש אהבה משרדי שסיים את נישואיו של מיליארדר. זהו הסיפור של גוגל גלאס. לפני שנתחיל, זה השלב בעלילה שבו אני אמור כנראה להסביר מה זה גוגל גלאס. אבל אני לא באמת חייב להסביר. גוגל גלאס לא סתם טיפסף לאוויר העולם - הוא התפוצץ במהומה ובתפארת ששמורות לרוב למוצרי איי-משהו של אפל.

מאז חשיפתו ב-2012, הוא נחשב ה-גאדג'ט, שנחשק בידי כולם - מחנונים ומנכ"לים ועד שפים ופאשניסטות. הוא היה צעצוע חובה שהיה בדרכו לקבוע את תקן הזהב לזן חדש של מחשבים לבישים.

מגזין "טיים" כינה את גוגל גלאס "אחת ההמצאות הטובות של השנה". הגאדג'ט זכה לכתבה של 12 עמודים במגזין "ווג"; הסדרה "משפחת סימפסון" הקדישה לגלאס פרק שלם, אף שאבי המשפחה, הומר, קרא להם "אוגל גוגלס" (Oogle Goggles); המשקפיים קיבלו חשיפה בתוכניות הבוקר והערב; והם היו מושא לכמה מערכונים קומיים, לרבות ב"סאטרדיי נייט לייב" וב"דו"ח קולבר" ובאינספור סרטונים ביוטיוב.

נשיאים מרחבי העולם בחנו אותו, הנסיך צ'רלס הרכיב זוג, וכמוהו גם אופרה וינפרי, ביונסה, ג'ניפר לורנס וביל מארי. היה גם את הרגע הזה בשבוע האופנה בניו יורק ב-2012, כשהמעצבת דיאן פון פירסטנברג התהדרה בזוג אדום - ושלחה את הדוגמניות שלה במורד המסלול בעודן מרכיבות גלאס בצבעים שונים. מאוחר יותר, בסרטון מופק היטב, אמרה פון פירסטנברג לאיזבל אולסון, מעצבת בגוגל: "אנחנו גילינו את גוגל גלאס לעולם".

בסימן נוסף לחשיבותו התרבותית לכאורה, "ניו יורקר" פירסם מאמר של 5,000 מלה על איך זה להרכיב את המכשיר החדש, שנכתב על ידי מי שנקרא "נסיין של גוגל גלאס" (Google Glass Explorer), שהוזמן על ידי החברה לנסות את המוצר.

אבל אולי הסנסציה הגדולה ביותר התרחשה בסוף ינואר, כשמשום מקום, גוגל הודיעה שגלאס בדרך להיעלם - כל המהומה הזאת על שום דבר.

פרויקט X הסודי

לדברי כמה עובדים של גוגל בעבר ובהווה שהיו מעורבים בגוגל גלאס, זה לא האופן שבו הסיפור הזה אמור היה להיגמר. אבל ההצגה של גלאס - והחגיגה שליוותה אותו - גם לא היתה הצורה שבה הסיפור אמור היה להתחיל.

כדי להבין מה השתבש, אנחנו צריכים לחזור כמה שנים אחורה, למאונטיין וויי, קליפורניה, עמוק בתוך

המשרדים המלוטשים של גוגל. שם, בין הלוגואים הצבעוניים הפזורים במתחם לבין עצי השקמה המתנדנדים ברוח, מייסדי החברה ושורה של מנהלים מהימנים המציאו רשימה של 100 רעיונות עתידיניים. אלה כללו נווט GPS בתוך הבית ופרויקט שנקרא גוגל בריין (מוח). אבל ההתלהבות נשמרה לזיכרון חדש של מחשבים לבישים שיכולים להיצמד לעור, או אולי להיות מורכבים כמו משקפיים.

בסוף 2009, אריק שמידט, אז מנכ"ל גוגל, פנה לסבסטיאן תרון, חוקר גאון רב-תחומי מאוניברסיטת סטנפורד, וגייס אותו לפתח את הרעיונות האלה. תרון, שהתבקש לחשוב על שם מגניב, קרא לפרויקט באופן זמני מעבדת "גוגל X", בתקווה לבחור שם מוצלח יותר בהמשך.

לדברי כמה עובדים בגוגל שעבדו על השלבים המוקדמים של פרויקט X (כולם הסכימו לדבר על הפרויקט רק תחת מעטה אנונימיות - או מכיוון שהם המשיכו לעבוד עבור החברה או מכיוון שעדיין יש להם קשרים עסקיים עם החברה), המעבדה מצאה במהרה בית סמוי בקמפוס של גוגל, כשהשתלטה על הקומה השנייה בבניין חסר ייחוד בשדרות צ'רלסטון 1489. שם נולד הפרויקט הראשון של המעבדה: מעין-מכשיר-מציאות-מדומה-כלשהו, שיהפך מאוחר יותר למה שידוע כגוגל גלאס. תרון גייס שורה ארוכה של מדענים כוכבים וחוקרים לפרויקט גלאס, בהם אסטרו טלר ובבק פארביז, שניהם בחזית המחשוב הליבי, ואת המעצבת אולסון. לא עבר זמן רב וגם סרגיי ברין, מייסד גוגל, הצטרף לעזור להריץ את פרויקט X.

חשוב לציין שני דברים לגבי ברין. ראשית, באותו הזמן הוא היה נשוי לאן ווצ'יסקי, יזמת בתחום הגנטיקה ואם שני ילדיו. שנית, היו לו מוניטין בגוגל של מישהו עם "הפרעות קשב וריכוז של פרויקטים", מכיוון שנהיה אובססיבי לגבי פרויקט אחד ואז נוטש אותו לטובת הפרויקט הבא (ברין סירב להגיב לכתבה).

כשברין ותרון אוחזים בהגה, גוגל X ופרויקט המשקפיים הצליחו להישאר מתחת לרדאר במשך יותר משנה. "בכל יום עובדים של גוגל היו עוברים ליד בלי שום מושג מה מתרחש בתוך X", אמר עובד אחד בפרויקט.

זאת, עד שב-2011, עמיתתי קלייר קיין מילר ואני חשפנו את החדשות לגבי מעבדת גוגל X הסודית, וחשפנו פרטים על כמה מהפרויקטים בתהליך העבודה. באותו הזמן, ללא ידיעת איש מחוץ לפרויקט, התחיל להיווצר ויכוח נוקב בין מהנדסי X לגבי התכונות הבסיסיות ביותר בגוגל גלאס. קבוצה אחת טענה שיש להרכיב את המשקפיים לאורך כל היום, כמו "מכשיר אופנתי", בעוד שאחרים סברו שצריך להרכיב אותו רק לשם פונקציות מסוימות. ואולם, כמעט כולם בפרויקט X הסכימו שהאבטיפוס הנוכחי היה בדיוק מה שהוא - אבטיפוס, עם עוד הרבה ליקויים שצריך לעבוד עליהם.

היה מתנגד בולט אחד. ברין ידע שגוגל גלאס אינו מוצר גמור ושהוא זקוק לעוד עבודה, אבל הוא רצה שזה יקרה מול הציבור, לא במעבדה סודית ביותר. הוא טען שפרויקט X צריך לשחרר את הגלאס לצרכנים ולהשתמש במשוב שלהם כדי לשפר וללטש את הפיתוח.

כדי לחזק את המסר שגלאס נמצא עדיין בתהליך פיתוח, גוגל החליטה לא למכור את הגרסה הראשונה בחנויות, אלא להגביל אותה לנסיינים - קבוצה נבחרת של גיקים ועיתונאים ששילמו 1,500 דולר על הפריווילגיה להיות המאמצים הראשונים של המכשיר.

הבומרנג של ברין

האסטרטגיה התפוצצה לגוגל בפנים. האקסקלוסיביות הוסיפה לעניין הרב, וכלי תקשורת הרימו קול זעקה, בניסיון לתבוע את חלקם בסיפור. כשההתרגשות הציבורית התפוצצה, גוגל לא רק הגבירה את הלהבות, אלא שפכה עליהן דלק מטוסים. "הצוות בתוך גוגל X ידע שהמוצר אפילו לא קרוב להיות מוכן לפרויקטים", אמר עובד לשעבר של גוגל. אבל לצוות השיווק של גוגל ולברין היו תוכניות

אחרות.

בכנס מפתחים של גוגל ביוני 2012, למשל, צנחנים שהרכיבו גוגל גלאס נחתו על גג האודיטוריום, משם רכבו במהירות על אופניים ונכנסו לאולם הכנסים לקול תשואות רועמות של הקהל (אני הייתי שם, וזה לא היה דומה לשום הדגמה שבה נכחתי). ברין נראה כמי שמתענג על תשומת הלב הזאת, ותואר כגרסת המציאות לטוני סטארק, גיבור סדרת הקומיקס וסרטי "איירון מן". מאוחר יותר באותה שנה, ברין יישב בשורה הראשונה בתצוגת האופנה של פון פירסטנברג, מרכיב בגאווה זוג משקפי גלאס.

זאת לא היתה הדרך שבה גלאס אמור היה להיות מוצג. זה לא היה הניסוי השקט שמהנדסי גוגל X קיוו לו בזמן שהם ניסו לשפר את המוצר. זה היה כמו לראות מישהו לוחש סוד במגאפון. אבל גם לצנחנים ולדוגמניות יש אפקט מוגבל, והברק התחיל להתפוגג. מבקרי טכנולוגיה שהניחו את ידיהם על גלאס תיארו אותו בתור "המוצר הגרוע ביותר של כל הזמנים", וציינו בצדק שיש לו חיי סוללה עלובים וכי הוא "מוצר רדוף באגים". עלו גם חששות לפרטיות - אנשים פחדו שיקליטו אותם ברגעים פרטיים, כמו למשל בשירותי הגברים, כפי שאני חוויתי בכנס אחר של גוגל, שבו הייתי מוקף מרכיבי גוגל גלאס.

הגלאס נאסר לשימוש בבארים, בבתי קולנוע, בבתי הימורים בלאס וגאס ובמקומות אחרים שלא רצו לקוחות שמקליטים בחשאי. גוגל גלאס נהפך ממוצר נחשק למושא לעג. בטאמבלר נפתח דף שנקרא "גברים לבנים מרכיבים גוגל גלאס".

ואז, בתחילת 2014, סקנדל ראוי לצהובונים היכה במעבדות גוגל X. בין מדפסות תלת-ממד למיקרוצ'יפים, התפתח רומן בין ברין לבין אמנדה רוזנברג, מנהלת שיווק בגוגל גלאס, שעזרה לארגן את תצוגת האופנה של פון פירסטנברג. ברין התכוון לעזוב את אשתו למען רוזנברג, שמצדה עזבה את בן זוגה, שעבד גם הוא בגוגל. בפיתול מוזר עוד יותר בעלילה, "ואניטי פייר" דיווח שאשתו של ברין היתה מיוודדת עם רוזנברג.

משם נראה היה שגוגל גלאס קמל והולך. עובדים ותיקים בפרויקט התחילו לעזוב, כולל פארביז, שנטש לאמזון. ברין, שהתמודד אז עם פרסום הרומן שלו, הפסיק להרכיב בציבור את משקפי הגלאס. וכך הגענו לחודש שעבר, כשגוגל הודיעה לפתע שהיא סוגרת את תוכנית הנסיינים "גלאס אקספלורר". ברוב המקומות המהלך דווח כמכת מוות לגלאס. אבל אולי לא כך הדבר.

במסגרת החדשה שלו, פרויקט גלאס מנוהל על ידי אייבי רוס, מעצבת תכשיטים שעומדת בראש חטיבת המשקפיים החכמים של גוגל, וטוני פאדל, מנהל מוצר לשעבר באפל ומייסד Nest, חברת התרמוסטטים וגלאי העשן החכמים שרכשה גוגל ב-2014.

"המאמצים שהושקעו בגרסה המוקדמת של גלאס פרצו דרך, ואיפשרו לנו ללמוד מה חשוב לצרכנים וארגונים כאחד", מסר פאדל. "אני נרגש לעבוד עם רוס כדי לספק כיוון ותמיכה בזמן שהיא מובילה את הצוות ואנחנו עובדים יחד כדי לשלב את הלקחים במוצרים עתידיים".

כמה אנשים בעלי ידע לגבי תוכניותיו של פאדל לגלאס מסרו שבכוונתו לעצב מחדש את המוצר מאפס - ולא יוציא אותו לשוק עד שהוא יושלם. "לא יהיה שום ניסוי ציבורי", אמר אחד מיועציו. "פאדל הוא איש מוצר, והוא לא ישחרר שום דבר לשוק עד שהוא לא מושלם".

לגבי פון פירסטנברג, לה אין חרטות. בראיון שהעניקה באחרונה היא אמרה שגוגל גלאס הוא לא פחות מפרויקט מהפכני. "זאת היתה הפעם הראשונה שאנשים דיברו על טכנולוגיה לבישה", אמרה. "הטכנולוגיה נעה קדימה מהר יותר ויותר, וגוגל גלאס תמיד יהיה חלק מההיסטוריה".